

МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ТУШ СВИНЕЙ РІЗНИХ ПОРІД**Бірта Г.О.**

birta2805@gmail.com

Бургу Ю.Г.

byrgy1973@gmail.com

Флока Л.В.

flokaliudmyla@gmail.com

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

У вирішенні проблеми забезпечення населення м'ясом першочергове значення набуває питання збереження і розвитку свинарства. За своєю господарською значущістю свинарство стоїть на першому місці серед інших галузей тваринництва і в кризових положеннях завжди ставало головним джерелом швидкого нарощування виробництва м'яса. За даними Міжнародної продовольчої організації, споживання свинини в світі щорічно збільшується і в загальному обсязі виробництва м'яса на її частку припадає близько 40 %.

Сучасне свинарство – це комплекс складних технологічних процесів, здійснюваних за участю високоорганізованих живих істот, спрямований на досягнення максимальної інтенсивності росту організму в одиницю часу при мінімальних витратах кормів, збереження здоров'я тварин і отримання якісної продукції.

У статті наведено результати досліджень обвалювання туш піддослідних свиней. Морфологічний склад туші залежить від породних особливостей свиней. При середньодобових приростах 250-350 г вихід м'яса у тварин всіх піддослідних груп був низьким. При збільшенні середньодобових приростів до 600-800 г спостерігалось збільшення кількості м'яса в тушах. Підвищення середньодобових приростів на відгодівлі до 800-1000 г сприяло збільшенню виходу м'яса в тушах. Різниця між масою туш свиней в 100 кг дорівнювала 1,1-1,7 %; при збільшенні забійної маси до 125 кг різниця склала 1,4-2,1 %.

Найбільший вихід м'яса спостерігався у свиней червоної білопоясої породи 61,4 % в 100 кг і 60,3 % в 125 кг. Збільшення виходу м'яса вело до зменшення виходу сала в усіх групах до 27,5-32,8 % в 100 кг і 28,9-35,6 % в 125кг. Дисперсійний аналіз впливу рівня годівлі на вміст м'яса в тушах показав, що коефіцієнт детермінації був найбільшим у свиней породи ландрас 0,893-0,896, що і визначило найбільшу залежність показників вмісту м'яса цих тварин від рівня годівлі.

Ключові слова: порода, вагові кондиції, рівень годівлі, морфологічний склад, м'ясність туш, середньодобові прирости, м'ясо, сало.

Навряд чи потрібно сьогодні когось перекоувати у важливості значення свинини в харчуванні людей. Багаторічні життєві процеси, які ґрунтуються на економічних законах цивілізованого ведення сільськогосподарського виробництва, переконливо свідчать про те, що проблему забезпечення м'ясом населення, а також харчової промисловості практично неможливо вирішити без інтенсивного розвитку всіх галузей тваринництва і, особливо, свинарства. Пріоритет розвитку галузі свинарства, як відомо, визначається завдяки таким важливим господарсько-корисним особливостям свиней як багатоплідність, всеїдність, економне використання кормів та придатність свинини до приготування різних кулінарних виробів. Свинина відрізняється високою

калорійністю, здатністю добре консервуватися, багата повноцінним білком, складом незамінних амінокислот, мінеральними речовинами і вітамінами групи В.

Свиня є єдиною твариною, здатною забезпечити нашу потребу в жирах тваринного походження, тоді як м'ясо звичайно можна отримувати й від великої рогатої худоби, птиці, овець та інших тварин. У складі сала свиней містяться всі незамінні амінокислоти: лізин, триптофан, метіонін, а також вітаміни й незамінні жирні кислоти.

Повноцінна годівля є необхідною умовою підвищення індивідуальної продуктивності сільськогосподарських тварин, а остання визначає зоотехнічну та економічну ефективність ведення тваринництва. Потреба тварин у протеїні залежить в першу чергу від їх віку. Виділяють наступні періоди у вирощуванні і відгодівлі свиней, що пов'язані з інтенсивністю розвитку їх м'язових волокон: швидкого росту (приблизно до 80 дня), коли волокна найдовшого м'яза спини збільшуються більше ніж на 50%, що здійснюється в основному за рахунок розвитку м'язової тканини; перехідний (80-120 днів), характерний сталістю відкладання білка в тілі, уповільненням росту м'язових волокон і підвищенням інтенсивності процесів жирутворення; ожиріння (від 120 днів до дозрівання), коли ріст м'язових волокон на 75% закінчений, відносний вміст білка в тілі починає падати, а кількість жиру збільшується майже прямолінійно [4].

Слід також відмітити, що здатність утворення м'язових тканин, а також потреба тварин в протеїні тісно зв'язана з їх спадковими задатками: при рівних умовах годівлі і утримання тварини м'ясних порід більш інтенсивно синтезують білок, ніж сальних і напівсальних. Підвищення м'якості туш свиней шляхом спрямованої годівлі широко використовується в практиці свинарства. Але не слід забувати, що вміст м'яса в туші залежить також від факторів, що належать до спадковості (порода або породність, племінні якості та ін.).

При нормальних умовах годівлі, утримання і підбору порід та ліній, що добре поєднуються, помісі відрізняються підвищеною життєздатністю, кращим засвоєнням корму, інтенсивнішим ростом і розвитком, високою відтворювальною здатністю і більш високою стійкістю до різних захворювань. Ефект від схрещування в середньому складає по приросту маси 10-15% і по оплаті корму 8-10 % [6]. Але в умовах недостатньої годівлі, за окремими даними [107], помісні тварин (ВБ х Л) знижували прирости на 24,5%, тоді як чистопородні тварини (ВБ) лише на 15,7 відсотків [5].

Значним резервом збільшення виробництва свинини є підвищення передзабійна маса тварин. Відгодівля свиней до великих кондицій (120-130 кг) приводять до збільшення затрат корму на одиницю приросту і підвищення собівартості продукції. Збільшення кінцевої живої маси при відгодівлі від 100 до 125 та особливо до 150 кг супроводжується природним подовженням часу і помітним зростанням кормових витрат та інших засобів на одиницю приросту. Більш м'ясні туші можна одержати від помісей, батьківськими формами яких є м'ясні генотипи. [3].

Забій свиней при більш низьких вагових кондиціях сприяє зниженню кормових затрат і збільшенню виробництва м'ясних туш. Економічно це більш виправдано, особливо при інтенсивних технологіях відтворення молодняка. Одночасно, з збільшенням живої маси свиней при забої від 100 до 140 кг відносна кількість м'яса в тушах знижується з 55,9 до 51,0%, а кількість жиру збільшується з 27,4 до 33,5%. При цьому частка високоякісних м'ясних частин в тушах зменшується до 42,1%, що суттєво впливає на їх класність і ціну на свинину. Фізико-хімічні дослідження якості м'яса і сала свиней з урахуванням віку свідчать про збільшення відсотку внутрім'язового жиру і сухої речовини в м'ясі, підвищення вмісту вологи і поліненасичених кислот в салі [1].

За даними публікацій [2] відзначено, що в тушах свиней м'ясних генотипів осалювання починається в більш пізньому віці, ніж у тварин універсальних порід. У ту-

шах цих свиней при відгодівлі до високих вагових кондицій на 10% більше міститься м'яса і на стільки ж менше сала в порівнянні з тушами універсальних порід, а зниження виходу цінних частин туші у них проходить тільки при відгодівлі до живої маси 140 кг, що дає підставу вважати таку відгодівлю перспективною. Помісний молодняк, батьківською формою якого є м'ясні породи, доцільно відгодувати до живої маси 120-130 кг, так як затрати кормів за цей період зростають в незначній мірі. Таким чином, лише за достатньої годівлі можна домогтись помітного підвищення продуктивності чистопородних та помісних тварин, високого приросту живої маси, якості одержуваної продукції та зниження витрат кормів на відгодівлі.

Матеріали та методи. В дослідях використані тварини чистопородного свинопоголів'я великої білої породи, миргородської, полтавської м'ясної, ландрас та червоної білопоясої породи м'ясних свиней. Дослідження здійснювали у відповідності до стандартних методичних вказівок. Морфологічний склад туші визначали за результатами обвалювання правої напівтуші. Маса м'язової тканини визначали за різницею між масою напівтуші і сумарною масою сала та кісток.

Результати і обговорення. Результати обвалювання туш піддослідних свиней свідчать, що морфологічний склад туші залежить від породних особливостей тварин (табл. 1, 2, 3). При середньодобових приростах 250-350 г за рахунок низьких приростів і, як правило, більшого при цьому осалення, вихід м'яса у тварин всіх піддослідних груп був низьким.

При цьому найбільший вихід м'яса мали тварини червоної білопоясої породи: при забої в 100 кг – 50,6%, при забої в 125 кг – 48,9%. В порівнянні з миргородською породою, де цей показник був найменшим різниця склала 3,3-3,1%. Натомість, сала в тушах найбільше містилось у свиней саме миргородської і великої білої порід: відповідно – 41,2-39,2 та 43,3-42,3%. В кількісному вигляді м'яса в тушах було на рівні 32,4-36,0 кг при забої в 100 кг і 47,3-50,6 кг при забої в 125 кг. Різниця в кількості кісток в тушах була незначною.

1. Морфологічний склад туш піддослідних свиней (середньодобовий приріст 250-350 г)

Піддослідні групи	Порода	Міститься в туші, %												Співвідношення сала до м'яса	
		М'ясо				Сало				Кістки					
		100 кг		100 кг		100 кг		125 кг		100 кг		125 кг		100 кг	125 кг
		кг	%	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%		
I	ВБ	33,8± 0,66	48,9	40,6± 0,62	46,3	27,1± 0,55	39,2	37,1± 0,64	42,3	8,2± 0,52	11,9	10,0± 0,62	11,4	0,80± 0,16	0,91± 0,22
II	М	32,4± 0,94	47,3	39,8**± 0,29	45,8	28,2*± 0,48	41,2	37,6± 0,33	43,3	7,9± 0,23	11,5	9,5**± 0,49	10,9	0,87± 0,22	0,95± 0,31
III	Л	35,6**± 0,84	50,1	43,9*± 0,84	48,6	27,2± 0,66	38,3	36,3**± 0,51	40,1	8,2**± 0,45	11,6	10,2± 0,39	11,3	0,76± 0,18	0,83**± 0,19
IV	ПМ	35,1± 0,29	48,7	42,7± 0,62	47,1	28,5**± 0,19	39,5	37,9± 0,24	41,8	8,5± 0,62	11,8	10,1± 0,62	11,1	0,81± 0,31	0,89± 0,24
V	ЧБП	36,0**± 0,75	50,6	43,8*± 0,99	48,9	26,8± 0,45	37,7	35,6± 0,29	39,8	8,3± 0,59	11,7	10,1± 0,81	11,3	0,75± 0,42	0,81± 0,33

Примітка: * – $P \leq 0,05$; ** – $P \leq 0,01$

**2. Морфологічний склад туш підслідних свиней
(середньодобовий приріст 600-800 г)**

Підслідні групи	Порода	Міститься в туші, %												Співвідношення сала до м'яса	
		М'ясо				Сало				Кістки					
		100 кг		100 кг		100 кг		125 кг		100 кг		125 кг		100 кг	125 кг
		кг	%	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%		
I	ВБ	40,7± 0,62	57,9	49,9± 0,66	55,8	21,4± 0,61	30,4	29,4± 0,31	32,9	8,2± 0,38	11,7	10,1± 0,33	11,3	0,53± 0,12	0,59± 0,22
II	М	38,0**± 0,29	55,2	46,1± 0,36	52,5	23,0± 0,22	33,4	32,3± 0,29	36,7	7,9*± 0,29	11,4	9,5± 0,29	10,8	0,61± 0,22	0,70**± 0,13
III	Л	43,8**± 0,35	60,3	54,1*± 0,61	59,1	20,5± 0,19	28,2	27,3**± 0,22	29,8	8,3± 0,55	11,5	10,2± 0,59	11,1	0,47**± 0,13	0,50± 0,31
IV	ПМ	44,1**± 0,45	59,9	53,7**± 0,29	58,3	21,0**± 0,28	28,5	28,1± 0,16	30,5	8,5± 0,16	11,6	10,3± 0,34	11,2	0,48**± 0,31	0,52± 0,41
V	ЧБП	43,1**± 0,62	60,5	53,4*± 0,55	59,5	20,0± 0,55	28,1	26,4± 0,35	29,4	8,1± 0,34	11,4	10,0± 0,56	11,1	0,46± 0,19	0,49**± 0,19

Примітка: * – P≤0,05; ** - P≤0,01

**3. Морфологічний склад туш підслідних свиней
(дослідів, середньодобовий приріст 800-1000 г)**

Підслідні групи	Порода	Міститься в туші, %												Співвідношення сала до м'яса	
		М'ясо				Сало				Кістки					
		100 кг		100 кг		100 кг		125 кг		100 кг		125 кг		100 кг	125 кг
		кг	%	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%		
I	ВБ	41,8± 0,56	58,2	51,6± 0,31	56,8	21,7± 0,25	30,2	28,9± 0,25	31,8	8,3± 0,35	11,6	10,4± 0,45	11,4	0,52± 0,12	0,56± 0,22
II	М	39,7*± 0,61	56,3	48,2± 0,49	53,6	23,2**± 0,32	32,8	32,0**± 0,16	35,6	7,7± 0,51	10,9	9,7**± 0,33	10,8	0,58± 0,23	0,66*± 0,17
III	Л	44,9**± 0,34	60,9	55,5**± 0,55	59,6	20,5*± 0,19	27,8	27,3± 0,24	29,3	8,3± 0,26	11,3	10,3± 0,66	11,1	0,46± 0,22	0,49± 0,16
IV	ПМ	44,1**± 0,19	60,2	55,1± 0,17	59,1	20,7*± 0,29	28,3	27,8**± 0,16	29,8	8,4*± 0,31	11,5	10,4*± 0,43	11,1	0,47± 0,16	0,50**± 0,23
V	ЧБП	44,4**± 0,37	61,4	55,2**± 0,31	60,3	19,9± 0,17	27,5	26,5± 0,35	28,9	8,0± 0,33	11,1	9,9± 0,38	10,8	0,45± 0,31	0,48± 0,12

Примітка: * – P≤0,05; ** - P≤0,01

4. Дисперсійний аналіз впливу рівня годівлі на вміст м'яса в тушах свиней (n=15)

Рівень годівлі	Порода																			
	ВБ				М				Л				ПМ				ЧБП			
	100 кг		125 кг		100 кг		125 кг		100 кг		125 кг		100 кг		125 кг		100 кг		125 кг	
	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія	Вміст м'яса, %	Дисперсія
\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	\bar{x}_1	σ_s^2	
Типовий	48,9	3,31	46,3	2,36	47,3	3,25	45,8	0,92	50,1	1,27	48,6	1,99	48,7	2,22	47,1	4,23	50,6	3,78	48,9	1,98
Середній	40,7	3,35	49,9	3,69	38,0	2,85	46,1	0,22	43,8	1,11	54,1	0,41	44,1	2,77	53,7	3,15	43,1	3,65	53,4	1,53
Інтенсивний	41,8	3,41	51,6	2,00	39,7	2,96	48,2	0,66	44,9	0,34	55,5	0,68	44,1	2,11	55,1	2,99	44,4	4,65	55,2	0,98
В середньому за дослідом	43,8	3,36	49,3	2,68	41,7	3,02	46,7	0,60	46,3	0,91	52,7	1,03	45,6	2,37	52,0	3,46	46,0	4,03	52,5	1,50

Коефіцієнт співвідношення сала до м'яса за рахунок сильного осалення туш був високим, особливо, у тварин миргородської породи 0,87-0,95. Найменша кількість сала по відношенню до м'яса була у тварин породи ландрас і червоної білопоясної породи свиней.

При збільшенні середньодобових приростів до 600-800 г спостерігалось збільшення кількості м'яса в тушах. Так, в тушах свиней полтавської м'ясної породи, забитих живою масою 100 кг, було 44,1 кг м'яса, або 60,3%; забитих живою масою 125 кг – 53,7 кг або 59,1%. Вихід сала в тушах був на рівні від 28,1-29,4% у червоної білопоясної породи свиней до 33,4-36,7% у миргородських аналогів. При збільшенні забійної маси до 125 кг питома маса кісток в тушах зменшувалась в усіх піддослідних групах на 0,3-0,6%. Відмічалось зменшення відношення сала до м'яса до меж 0,46-0,61 при забої в 100 кг і 0,49-0,70 – в 125 кг.

Слід відмітити, що збільшення середньодобових приростів на відгодівлі до 800-1000 г сприяло збільшенню виходу м'яса в тушах в порівнянні з тушами свиней, вирощених при оптимальних умовах. Різниця між тушами свиней в 100 кг дорівнювала 1,1-1,7 %; при збільшенні забійної маси різниця склала 1,4-2,1%. Найбільший вихід м'яса спостерігався у свиней червоної білопоясної породи 61,4% в 100 кг і 60,3% в 125 кг. Збільшення виходу м'яса вело до зменшення виходу сала в усіх групах до 27,5-32,8% в 100 кг і 28,9-35,6% в 125 кг. Дисперсійний аналіз впливу рівня годівлі на вміст м'яса в тушах показав, що коефіцієнт детермінації, тобто питома вага факторіальної дисперсії в загальній, найбільшим був у свиней породи ландрас 0,893-0,896, що відповідно і визначило найбільшу залежність в показниках вмісту м'яса цих тварин від рівня годівлі (табл.4, 5). Найменше фактор годівлі впливав на вихід м'яса в тушах миргородської породи.

5. Результати дисперсійного аналізу

Показники		Порода									
		ВБ		М		Л		ПМ		ЧБП	
		100 кг	125 кг	100 кг	125 кг	100 кг	125 кг	100 кг	125 кг	100 кг	125 кг
Залишкова дисперсія	σ_1^2	3,36	2,68	3,02	0,60	0,91	1,03	2,37	3,46	4,03	1,50
Факторна дисперсія	δ^2	13,21	4,88	2,8	0,55	7,55	8,86	4,71	12,17	10,71	7,02
Загальна дисперсія	σ^2	16,57	7,56	5,82	1,15	8,46	9,89	7,08	15,63	14,74	8,52
Коефіцієнт детермінації	η^2	0,797	0,645	0,481	0,478	0,893	0,898	0,666	0,779	0,727	0,824
Частка впливу рівня годівлі на вміст м'яса в тушах	%	79,7	64,5	48,1	47,8	89,3	89,6	66,6	77,9	72,7	82,4

Висновки. Результати аналізу морфологічного складу туш різних порід свиней свідчать: збільшення середньодобових приростів молодняку на відгодівлі в межах 800-1000 г сприяло підвищенню виходу м'яса в тушах порівняно з типовим і середнім рівнями годівлі. Найбільший вихід м'яса спостерігався у свиней червоної білопоясої породи – 61,4 % у 100 кг і 60,3 % у 125 кг. Збільшення виходу м'яса вело до зменшення виходу сала у всіх піддослідних групах (до 27,5-32,8 % у 100 кг і 28,9-35,6 % у 125 кг).

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Базиволяк, О.М. 1999. Продуктивні якості свиней зарубіжної селекції в умовах України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.02.01 «Розведення та селекція тварин» Полтава, 19.
2. Висланько, О.О. 2003. Порівняльне вивчення репродуктивних, відгодівельних та м'ясних якостей свиней різного напрямку продуктивності: автореф. дис. канд. с.-г. наук: 06.02.01 «Розведення та селекція тварин» УААН. Ін-т свинарства ім. О.В.Квасницького. Полтава, 20 с.
3. Диденко, Л.А., та В.Е. Мазур, 1996. Особенности формирования м'ясо-сальной продуктивности у свиней разных генотипов. Тезисы докладов XX конференции молодых ученых «Актуальные вопросы обеспечения АПК». 12.
4. Попов, В.Н. 2003. Динамика показателей роста и продуктивных качеств молодняка. Перспективы развития свиноводства. Материалы 10-ой Международной научно-производственной конференции. Гродно. 68-69.
5. Ходосовский, Д.Н. 2001. Совершенствование системы оценки энергетического питания свиней. «Перспективы развития свиноводства в XXI веке». Москва-Быково. 99.
6. Шейко, Р.И., та Л.А. Федюенкова. 2003. Откормочная и мясная продуктивность молодняка свиней различных генотипов при откорме до тяжелых весовых кондиций. Перспективы развития свиноводства. Материалы 10-ой Международной научно-производственной конференции. Гродно. 10-11.

Бирта Г.О., Бургу Ю.Г., Флока Л.В. Морфологический состав туш различных пород свиней

В решении проблемы обеспечения населения мясом первостепенное значение приобретает вопрос сохранения и развития свиноводства. По своей хозяйственной значимости свиноводство стоит на первом месте среди других отраслей

животноводства и в кризисных ситуациях всегда было главным источником быстрого наращивания производства мяса. По данным Международной продовольственной организации, потребление свинины в мире ежегодно увеличивается и в общем объеме производства мяса на ее долю приходится около 40%. Современное свиноводство – это комплекс сложных технологических процессов, осуществляемых с участием высокоорганизованных живых существ, направленный на достижение максимальной интенсивности роста организма в единицу времени при минимальных затратах кормов, сохранение здоровья животных и получения качественной продукции.

В статье приведены результаты исследований обвалки туш подопытных свиней. Морфологический состав туши зависит от породных особенностей свиней. При среднесуточных приростах 250–350 г выход мяса у животных всех подопытных групп был низким. При увеличении среднесуточных приростов до 600–800 г наблюдалось увеличение количества мяса в тушах. Увеличение среднесуточных приростов на откорме до 800–1000 г способствовало увеличению выхода мяса в тушах. Разница между массой туш свиней в 100 кг равнялась 1,1–1,7%; при увеличении убойной массы до 125 кг разница составила 1,4–2,1%. Наибольший выход мяса наблюдался у свиней красной белопопсой породы 61,4% в 100 кг и 60,3% в 125 кг. Увеличение выхода мяса вело к уменьшению выхода сала во всех группах до 27,5–32,8% в 100 кг и 28,9–35,6% в 125 кг. Дисперсионный анализ влияния уровня кормления на содержание мяса в тушах показал, что коэффициент детерминации наибольшим был у свиней породы ландрас 0,893–0,896, что и определило зависимость в показателях содержания мяса этих животных от уровня кормления.

Ключевые слова: порода, весовые кондиции, уровень кормления, морфологический состав, мясность туш, среднесуточные приросты, мясо, сало.

Birta G.O., Burgu Yu.G., Floka L.V. Morphological composition of pig carcasses of different breeds

In solving the problem of providing the population with meat, the issue of preservation and development of pig breeding is of paramount importance. In terms of their economic importance, pig farming is in the first place among other branches of animal husbandry and in crisis situations it has always become the main source of the rapid increase in meat production. According to Food and Agriculture Organization, pork consumption in the world is increasing annually and accounts for about 40 % of the total meat production.

Modern pig-breeding is a complex of complex technological processes carried out with the participation of highly organized living beings, aimed at achieving the maximum growth rate of the body per unit of time with minimal cost of feed, preserving animal health and obtaining high-quality products.

The article presents the results of investigations of the deboning of the carcasses of experimental pigs indicate that the morphological composition of the carcass depends on the breed characteristics of pigs. With average daily gains of 250–350 g due to low gains and, as a rule, more salted at the same time, the meat yield in animals of all experimental groups was low.

With an increase in average daily gains up to 600–800 g, an increase in the amount of meat in carcasses was observed. The increase in average daily gains for fattening up to 800–1000 g contributed to an increase in meat yield in carcasses compared to carcasses of pigs grown under optimal conditions. The difference between pig

carcasses of 100 kg was 1.1-1.7 %; with an increase in the slaughter weight, the difference was 1.4-2.1 %.

The highest yield of meat was observed in pigs of the red white belted breed 61.4 % in 100 kg and 60.3 % in 125 kg. The increase in meat yield led to a decrease in fat yield in all groups up to 27.5–32.8 % in 100 kg and 28.9–35.6 % in 125 kg. Dispersion analysis of the effect of feeding on meat content in carcasses showed that the coefficient of determination, that is, the proportion of factorial dispersion in the total, is the largest landrace in pigs, 0.883-0.896, which determined the dependence on the level of feeding of these animals.

Keywords: breed, weight condition, feeding level, morphological composition, meatiness of carcasses, average daily increments, meat, fat.

УДК 636.4.082.43

ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА М'ЯСНІ ЯКОСТІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ЗА SNP c.1426 G>A ГЕНА РЕЦЕПТОРУ МЕЛАНКОР- ТИНА 4 (MC4R) ТА ЗА УМОВ ЇХ РОЗПОДІЛУ ЗА ДЕЯКИМИ ОЗНАКАМИ

Халак В. І., кандидат сільськогосподарських наук, v16kh91@gmail.com

Чернявський С.Є., кандидат сільськогосподарських наук

Державна установа Інститут зернових культур НААН України

49027, м. Дніпро, вул. Володимира Вернадського, 14

Волощук В. М., Почерняєв К.Ф., доктори сільськогосподарських наук

Ільченко М.О., кандидат сільськогосподарських наук

Інститут свинарства і АПВ НААН України,

36013, м. Полтава, вул. Шведська Могила, 1

pigbreeding@ukr.net

У статті наведено результати досліджень відгодівельних та м'ясних якостей молодняку свиней різних генотипів за SNP c.1426 G>A гена рецептору меланокортину 4 (MC4R) та за умов їх розподілу за деякими ознаками (вміст загального білку, концентрації загальних ліпопротеїдів).

Дослідження проведено в умовах племінного репродуктора з розведення свиней великої білої породи СТОВ «Дружба-Казначейка» Дніпропетровської області, лабораторії тваринництва ДУ Інститут зернових культур НААН, лабораторії генетики Інституту свинарства і АПВ НААН та Науково-дослідному центрі біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету. Встановлено, що молодняк свиней великої білої породи підконтрольного стада характеризується достатньо високими показниками відгодівельних та м'ясних якостей. Так, вік досягнення живої маси 100 кг становить 171,4±1,207 діб, середньодобовий приріст живої маси за період контрольної відгодівлі – 0,572±0,0040 кг, товщина штику на рівні 6-7 грудних хребців – 20,96±0,365 мм. Аналіз зазначених груп ознак у тварин різних генотипів за SNP c.1426 G>A гена MC4R показав, що молодняк свиней II групи (GG) переважали ровесників I (AA) та III (AG) за віком досягнення живої маси 100 кг на 10,6 і 1,3 доби, середньодобовим приростом живої маси за період контрольної відгодівлі – на 0,035 і 0,003 кг, товщиною штику на рівні 6-7 грудних хребців – на 2,46 і 0,63 мм.